

TRC1 BÖLGESİ

1- NÜFUS

2021 TÜİK Adrese Dayalı Nüfus Kayıt Sistemi (ADNKS) verilerine göre, TRC1 Bölgesi toplam nüfusu 2.908.406 kişidir. Gaziantep'te yıllık nüfus artış hızı binde 13,84 iken Adıyaman'da bu sayı -0,49, Kilis'te ise 21,03 olarak görülmektedir.

İllerin nüfus yoğunluğu incelendiğinde, Adıyaman ve Kilis illerinde km² başına düşen kişi sayısı ülke ortalamasının altında iken Gaziantep'in nüfus yoğunluğu ülke ortalamasının yaklaşık 3 katı olduğu dikkati çekmektedir.

Bölgedeki toplam hanehalkı sayısı 718.267 olup bölge illerinin ortalama hanehalkı büyüklüğü 3,23 olan Türkiye ortalama hanehalkı büyüklüğünün üstünde kalmaktadır.

Ek olarak, bölge illerinin çocuk bağımlılık oranları ülke oranı olan %33,03'ün üstünde, yaşlı bağımlılık oranları ise %14,35 olan ülke ortalamasının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Nüfus İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Toplam Nüfus	84.680.273	2.908.406	2.130.432	632.148	145.826
Yıllık Nüfus Artış Hızı (binde)	12,67	-	13,84	-0,49	21,03
Nüfus Yoğunluğu (km ² Başına Düşen Kişi Sayısı)	110,03	-	312,43	89,88	102,12
Toplam Hanehalkı Sayısı	25.329.833	718.267	522.947	155.300	40.020
Ortalama Hanehalkı Büyüklüğü	3,23	-	3,97	4,00	3,46
Çocuk Bağımlılık Oranı (%)	33,03	-	49,87	44,72	43,87
Yaşlı Bağımlılık Oranı (%)	14,35	-	9,08	13,00	12,78

Kaynak: TÜİK, 2021

2- EĞİTİM

TRC1 Bölgesi illerinde okuma yazma bilen oranı Gaziantep'te %97,07, Adıyaman'da %94,73 ve Kilis'te %97,26'dır. Bölge illerinin okuma yazma bilen oranları %97,42 olan Türkiye ortalamasının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Okuma Yazma Bilen Oranı (%)				
Yıl	Türkiye	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
2020	97,42	97,07	94,73	97,26

Kaynak: TÜİK, 2020

TÜİK 2020 yılı verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde toplam 1.048 ilkokulda 291.081 öğrenci ve 13.639 öğretmen ile eğitim-öğretim yapılmaktadır. Bölge illerinde ilköğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısı; Gaziantep ve Kilis'te Türkiye ortalaması olan 23 öğrencinin üzerinde iken Adıyaman'da bu sayı 21'dir. İlköğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısında ise; Gaziantep (16) ve Kilis (17) Türkiye ortalaması olan 13'ün üzerinde kalırken Adıyaman'da (13) bu sayı ülke ortalamasına eşittir.

TRC1 Bölgesi İlkokul İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
İlkokul Sayısı	24.576	1.048	552	403	93
İlkokul Öğrenci Sayısı	5.328.391	291.081	222.381	49.715	18.985
İlkokul Öğretmen Sayısı	306.937	13.639	9.732	2.974	933
Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	23	-	33	21	28
Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	13	-	16	13	17

Kaynak: TÜİK, 2020

TÜİK 2020 yılı verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde toplam 669 ortaokulda 268.746 öğrenci ve 16.434 öğretmen ile eğitim-öğretim yapılmaktadır. Bölge illerinde ortaöğretimde derslik başına düşen öğrenci sayısı; Gaziantep (25), Adıyaman (24) ve Kilis (24)'te Türkiye ortalaması olan 22 öğrencinin üzerinde kalmaktadır. Ortaöğretimde öğretmen başına düşen öğrenci sayısında ise; Gaziantep (16) ve Kilis (17) Türkiye ortalaması olan 13'ün üzerinde kalırken Adıyaman (13) ülke ortalamasına eşittir.

TRC1 Bölgesi Ortaokul İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Ortaokul Sayısı	19.025	669	392	230	47
Ortaokul Öğrenci Sayısı	5.212.969	268.746	202.622	48.394	17.730
Ortaokul Öğretmen Sayısı	370.798	16.434	11.282	4.085	1.067
Derslik Başına Düşen Öğrenci Sayısı	22	-	25	24	24
Öğretmen Başına Düşen Öğrenci Sayısı	13	-	16	13	17

Kaynak: TÜİK, 2020

TRC1 Bölgesi'nde 4 devlet ve 2 vakıf olmak üzere toplamda 6 üniversite bulunmaktadır. Bu üniversitelerden 2 devlet ve 2 vakıf üniversitesi Gaziantep'te, diğer birer devlet üniversitesi ise Adıyaman ve Kilis'te yer almaktadır. 2022 yılı YÖK verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde bu üniversitelerde toplam 92.199 öğrenci 3.728 akademisyen yer almaktadır.

TRC1 Bölgesi Yükseköğretim İstatistikleri				
Üniversite	Tür	İl	Öğrenci Sayısı	Akademisyen Sayısı

Gaziantep Üniversitesi	Devlet	Gaziantep	36.020	1.845
Adıyaman Üniversitesi	Devlet	Adıyaman	18.793	943
Kilis 7 Aralık Üniversitesi	Devlet	Kilis	28.155	427
Gaziantep İslam Bilim ve Teknoloji Üniversitesi	Devlet	Gaziantep	796	102
Hasan Kalyoncu Üniversitesi	Vakıf	Gaziantep	7.107	273
SANKO Üniversitesi	Vakıf	Gaziantep	1.328	138
TOPLAM			92.199	3.728

Kaynak: YÖK (Yükseköğretim Bilgi Yönetim Sistemi), 2022

3- SAĞLIK

TRC1 Bölgesi'nde Gaziantep'te 31, Adıyaman'da 12 ve Kilis'te 2 olmak üzere toplam 45 hastane bulunmaktadır. Bu hastanelerde toplam 7.937 yatak ve 1.781 yoğun bakım yatağı yer almaktadır. 10.000 kişiye düşen yatak sayısı ve yoğun bakım yatak sayısına bakıldığında, Gaziantep her iki göstergede de ülke ortalamasının üstünde kalırken, Adıyaman ve Kilis ülke ortalamasının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Sağlık İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Hastane Sayısı	1.538	45	31	12	2
Hastane Yatak Sayısı	237.504	7.937	6.265	1.351	321
10.000 Kişi Başına Düşen Yatak Sayısı	28,6	-	30,3	21,6	22,5
Yoğun Bakım Yatak Sayısı	39.955	1.781	1.489	244	48
10.000 Kişi Başına Düşen Yoğun Bakım Yatak Sayısı	4,8	-	7,2	3,9	3,4

Kaynak: Sağlık Bakanlığı - Sağlık İstatistikleri Yıllığı, 2019

TRC1 Bölgesi'nde toplam hekim sayısı (uzman+pratisyen+asistan) 4.178, toplam diş hekimi sayısı 837, eczacı sayısı 1.030, hemşire sayısı 6.148, ebe sayısı 1.913 ve diğer sağlık personeli sayısı ise 5.289'dur.

TRC1 Bölgesi Sağlık Çalışanları İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Toplam Hekim Sayısı (Uzman+Pratisyen+Asistan)	160.810	4.178	2.970	931	277
Toplam Diş Hekimi Sayısı	32.925	837	613	184	40
Eczacı	33.841	1.030	765	209	56
Hemşire	198.103	6.148	4.406	1.368	374
Ebe	55.972	1.913	1.184	573	156
Diğer Sağlık Personeli	182.456	5.289	3.390	1.435	464

Kaynak: Sağlık Bakanlığı - Sağlık İstatistikleri Yıllığı, 2019

4- KÜLTÜR VE TURİZM

TÜİK 2020 yılı kültür istatistikleri bakıldığında, TRC1 Bölgesi'nde toplam 28 kütüphanede 459.517 kitap bulunmaktadır. 2020 yılında bölgede yer alan toplam 50 sinema salonuna 433.766 seyirci, 6 tiyatro salonuna ise 31.983 seyirci gitmiştir.

TRC1 Bölgesi Kültür İstatistikleri (Turizm İşletme Belgesi)					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Halk Kütüphanesi Sayısı	1.213	28	13	12	3
Halk Kütüphanesi Kitap Sayısı	21.125.016	459.517	227.643	177.079	54.795
Halk Kütüphaneleri Kullanıcı Sayısı	12.962.119	466.104	142.610	269.910	53.584
Sinema Salonu Sayısı	2.698	50	38	8	4
Sinema Seyirci Sayısı	17.226.952	433.766	372.401	47.432	13.933
Tiyatro Salonu Sayısı	720	6	4	0	2
Tiyatro Seyircisi Sayısı	4.492.293	31.983	29.933	0	2.050

Kaynak: TÜİK, 2020

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2020 yılsonu istatistiklerine göre, TRC1 Bölgesi'nde yer alan turizm işletme belgeli turizm tesislerine toplam (yabancı + yerli) 500.877 kişi gelerek 777.797 geceleme gerçekleşmiştir. Bölge illerinin ortalama kalış süresine bakıldığında, 3 ilinde Türkiye ortalaması olan 2,38'in altında kaldığı görülmektedir. İllerde faaliyet gösteren turizm tesislerinin doluluk oranları da ülke ortalaması olan %22,83'ün üstünde olduğu dikkati çekmektedir.

TRC1 Bölgesi Turizm İstatistikleri (Turizm İşletme Belgesi)					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Tesise Geliş Sayısı	27.183.410	500.877	430.812	66.121	3.944
Geceleme Sayısı	64.829.184	777.797	666.981	103.742	7.074
Ortalama Kalış Süresi	2,38	-	1,55	1,57	1,79
Doluluk Oranı (%)	22,83	-	24,50	24,48	22,85

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı – Turizm İstatistikleri, 2020

Kültür ve Turizm Bakanlığı 2020 yılsonu istatistiklerine göre, TRC1 Bölgesi'nde yer alan mahalli idarelerce belgelendirilen turizm tesislerine toplam (yabancı + yerli) 206.826 kişi gelerek 348.249 geceleme gerçekleşmiştir. Bölge illerinin ortalama kalış süresine bakıldığında, Adıyaman ve Kilis illeri Türkiye ortalaması olan 2,07'nin üstünde kaldığı, 1,33 kalış süresi ile Gaziantep'in ise Türkiye ortalamasını altında kaldığı görülmektedir. İllerde faaliyet gösteren turizm tesislerinin doluluk oranları da ülke ortalaması olan %21,68'in üstünde kaldığı dikkati çekmektedir.

TRC1 Bölgesi Turizm İstatistikleri (Mahalli İdarelerce Belgelendirilen)					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis

Tesise Geliş Sayısı	14.696.024	206.826	120.127	66.081	20.618
Geceleme Sayısı	30.493.909	348.249	159.680	139.897	48.672
Ortalama Kalış Süresi	2,07	-	1,33	2,12	2,36
Doluluk Oranı (%)	21,68	-	41,93	30,61	30,31

Kaynak: Kültür ve Turizm Bakanlığı – Turizm İstatistikleri, 2020

5- TARIM VE HAYVANCILIK

TÜİK 2021 yılı verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde toplam işlenen tarım alanı 343.471 hektardır. Bölgede 2021 yılında 1.767.853 ton tahıl ve diğer bitkisel ürünler üretimi, 2.802 ton örtü altı sebze ve meyve üretimi yapılmıştır.

TC1 Bölgesi'ndeki küçükbaş ve büyükbaş hayvan sayılarına bakıldığında, bölgede toplam 1.289.559 küçükbaş hayvan, 324.305 büyükbaş hayvan olduğu görülmektedir.

TRC1 Bölgesi Tarım ve Hayvancılık İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Toplam İşlenen Tarım Alanı (hektar)	19.850.988	343.471	128.643	167.366	47.462
Tahıllar ve Diğer Bitkisel Ürünlerin Üretim Miktarı (ton)	122.387.320	1.767.853	1.034.665	563.674	169.514
Örtü Altı Sebze ve Meyve Üretim Miktarı (ton)	9.728.576	2.802	-	2.742	60
Küçükbaş Hayvan Sayısı	57.519.204	1.289.559	698.317	368.544	222.698
Büyükbaş Hayvan Sayısı	18.036.117	324.305	200.050	111.470	12.785

Kaynak: TÜİK, 2021

6- SANAYİ

OSBÜK (Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu) 2022 Şubat verilerine göre, TRC1 Bölgesi'nde aşağıdaki tabloda detaylı bilgileri yer alan organize sanayi bölgeleri yer almaktadır. OSB'lerde yer alan parseller genel itibarıyla tahsisli durumda olduğu gözlemlenmektedir.

Bölgede özellikle yakın zamanda faaliyete geçmesi beklenen Kilis Polateli Şahinbey Tekstil İhtisas OBS büyüklüğü ve stratejik önemi ile yapılacak önemli sanayi yatırımlarına ev sahipliği yapması beklenmektedir.

TRC1 Bölgesi OSB İstatistikleri						
OSB Adı	OSB Alanı (ha)	Toplam Sanayi Parseli	Tahsis Edilen Sanayi Parseli	Tahsis Edilecek Sanayi Parseli	İnşaat Halindeki Sanayi Parseli	Üretimdeki Sanayi Parseli
Gaziantep OSB*	4.148,92	1.412	1.412	0	85	1.157
Gaziantep İslahiye OSB	85,7	58	57	1	11	3
Gaziantep Nizip OSB	226,28	92	92	0	14	28

Gaziantep Oğuzeli OSB	94	255	255	0	6	50
Gaziantep TDI (Besi)	450	600	457	143	4	453
Adıyaman Merkez OSB	291,01	150	150	0	8	137
Adıyaman Besni	124	44	30	14	4	17
Adıyaman Gölbaşı OSB	110,18	27	17	10	1	5
Adıyaman Kâhta OSB	95,69	73	57	16	9	44
Adıyaman Mermer İhtisas OSB	82,60	50	0	50	0	0
Kilis OSB	555,55	84	83	1	17	53
Kilis Polateli Şahinbey Tekstil İhtisas OSB	1.303,4	98	0	98	0	0

Kaynak: OSBÜK (Organize Sanayi Bölgeleri Üst Kuruluşu) - OSB Envanteri, 2022 Şubat

*Gaziantep merkezde yer alan ve 1,2,3,4 ve 5. etaptan oluşan OSB, Gaziantep OSB olarak gösterilmiştir.

7- DIŞ TİCARET

2021 yılı TÜİK verilerine göre, TRC1 Bölgesi toplam ihracatı yaklaşık 10 milyar dolar iken bölgenin ihracatının çok önemli bir bölümünü Gaziantep gerçekleştirmektedir. Bölgenin toplam ithalatının ise yaklaşık 7,4 milyar doların üzerinde olduğu gözlemlenmekte olup ihracat ve ithalat arasında yaklaşık 2,5 milyar doların üstünde olduğu dikkati çekmektedir.

TRC1 Bölgesi Dış Ticaret İstatistikleri					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
İhracat (bin \$)	213.675.826	9.995.681	9.850.159	63.170	82.352
İthalat (bin \$)	260.679.467	7.441.133	7.357.584	58.692	24.857

Kaynak: TÜİK, 2021

8- ULUSAL HESAPLAR

2019 yılı TÜİK verilerine bakıldığında, Türkiye’de kişi başına düşen Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 9.213 dolardır. TRC1 Bölgesi illerinde ise bu rakam ülke rakamının altında kalmaktadır.

TRC1 Bölgesi Ulusal Hesaplar					
Göstergeler	Türkiye	TRC1 Bölgesi	Gaziantep	Adıyaman	Kilis
Kişi Başı GSYH (\$)	9.213	-	6.627	3.954	5.125
Kişi Başı GSYH (TL)	52.316	-	37.633	22.454	29.106

Kaynak: TÜİK, 2019